

2385

101 Komp. Wersztaw
Ppor. Fenc Bolesław

REFERAT
HISTORYCZNY
M.p. dnis 10. III 1943 r.
2385

Fenc Bolesław, podporucznik, następca naczelnika parawozow
ni w Poznaniu, lat 41, żonaty

Wywieziony zostatem w nocy z 28 na 29 czerwca 1940 r.
z radzyna do północnego Uralsu i osiedlony z grupą ludzi
około 150 osób na t.z. "posiadku", znajdującym się wśród
lasów w okolicy miasta Czernobrowska. Na posiadku rozlokowa-
wano nas w bunkrach drewnianych. Osoby spośród mego-
otworenia rekrutowały się przeważnie z klas kupieckiej
i mieszczańskiej w wyjątku wymanis moją żonę.
Ponadto znajdowało się kilka rodzin urzędniczych polskich,
dwie rodziny jezuitów oraz otorech braci zakonnych, tej jezu-
itów. Zastosowano względem nas przymus pracy, tak że
wszyscy zdolni do pracy, zarówno kobiety jak i mężczyźni,
zmuszeni byli pracować siły. Uchylający się od pracy
byli powstrzymo karami przez komendanta posiadku ewentualnie,
a po wyprawdzeniu, ukaraw o przegwał "odstawani do sa-
du, gdzie wymierzano im kary, analogiczne jak obywatelom
sowieckim. Praca w kabinie był od parę roku, a mianowicie
od maja do października pracowaliśmy przy eksploatacji
ryzicy a od października do maja przy cisni bezu. Normy
pracy były bardzo wysokie tembardziej dla ludzi nie przyzw-
yczajonych do pracy fizycznej, skutkiem czego zarobki nasze były
znikome. Osoby porobawione jakiegolubet pomocy z zewnątrz
zły w bardzo ciężkich warunkach, gdyż trudno było zarobić
na opłacenie kosztów wyżywienia. Łożemami nasze z N.K.W.D.
ograniczały się do osoby komendanta posiadka. Dwa lub trzy
razy w czasie pobytu na posiadku były urządzone spotkania
przy współudziale urzędniczych wódek N.K.W.D., na których

pancerem nas o konieczności sumiennego wykonywania pracy,
 w którychmy zapomniał o naszej przeszłości, że Panstwu Polskiego
 jini nigdy nie będzie, że do stron wroczymy jini nie powró-
 cimy a jedynym ratunkiem dla nas jest praca która, gdy będzie
 metelnie wykonywana, może nam dać minimum wykarmie
 pracy w swoim właściwym zakresie. Na posiadaniu przybywa
 stale felczerka i szybko ma doświadczenia która uchwiliła do
 nej pomocy. W jej sup, wypadkach wysyła do miastecz-
 ka Beresowska, gdzie znajdowała się przychodnia lekarska
 szpital. I miała jedną kobietę narodziem Penkiewicową
 na skutek poimnego rozpoznania choroby i zapalenie płuc.
 wmer ma do jenne doświadczenia felczerki. I wkrótce wony,
 porostali w kraju utrzymywaniem korespondencji aż do wybu-
 chu wojny niemiecko-sowieckiej. Zwróciwszy uwagę
 wmer z rodziną 28 VIII 1941 r. poimem przenieśli się do
 pobliskiego miasteczka, gdzie pracowała w charakterze ma-
 szynisty a następnie mechanika. I koncem 1941 r. wyjecha-
 łem do Samarkandy, gdzie na skutek ogłoszonej tam mobi-
 lizacji w lutym 1942 r. zgłosiłem się do wojska.

Tere Biderlew
 podporucznik